

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **RYDVAL, a. s.**, se sídlem Jindřišská 908/12, Praha 1, zastoupený JUDr. Zdeňkem Pánkem, advokátem se sídlem Prokopa Holého 130/15, Děčín, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 19. 5. 2015, č. j. 59 Ad 6/2014 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 19. 5. 2015, č. j. 59 Ad 6/2014 - 54, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem, (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce (dále jen „úřad inspekce“) ze dne 20. 12. 2013, č. j. 4497/1.30/13/14.3, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj (dále jen „inspektorát“) ze dne 9. 10. 2010, č. j. 13642/7/7.30/13/14.3-5 o uložení pokuty za správní delikty právnické osoby na úseku bezpečnosti práce ve výši 170.000 Kč.

V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že stěžovatel zkraje žaloby namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku odůvodnění ve vztahu k uplatněným argumentům a rozhodnutí označil za formální a povrchní. Stěžovatel však nijak nevymezil, jakými námitkami se úřad inspekce nezabýval, které jeho argumenty pominul či co v odůvodnění napadeného rozhodnutí konkrétně postrádá. Krajský soud naopak dospěl k závěru, že úřad inspekce provedl přezkum v zákonem předpokládané

míře, takže nelze mít napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatečné odůvodnění. Z rozhodnutí obou správních orgánů vyplývá zjištěný skutkový stav v rozsahu postačujícím pro posouzení projednávané věci, vyplývají z nich relevantní právní úvahy a v souhrnu také jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení, zejména zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zajištění BOZP“), a zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle krajského soudu lze z napadeného rozhodnutí seznat, jak se úřad inspekce vypořádal s odvolacími námitkami a jak vyhodnotil nejen důkazy, které si sám obstaral, ale i ty, které v průběhu řízení předložil stěžovatel. Na základě zjištěného skutkového stavu přímo či odkazem na argumentaci obsaženou v rozhodnutí inspektorátu provedl úřad inspekce srozumitelnou subsumpci pod příslušná zákonná ustanovení, jež legitimují právní závěr o spáchání správních deliktů i výši uložené pokuty. Poukazoval-li stěžovatel na to, že úřad inspekce se nevypořádal s jeho argumenty a jím předloženými důkazy a pouze odkázal na úvahy inspektorátu orgánu, krajský soud konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří celek a dospěje-li správní orgán vyšší instance k závěru, že jednotlivá východiska úvah správního orgánu nižší instance, stejně jako závěry vyplývající z těchto východisek, jsou opodstatněné, nic mu nebrání, aby na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozhodnutí převzal. Takový postup sám o sobě nečiní odvolací rozhodnutí nepřezkoumatelným.

K žalobní námitce stěžovatele, že úřad inspekce bagatelizoval řádné plnění povinností na poli bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“), krajský soud uvedl, že ve správním řízení byl prokázán správní delikt spočívající v nedostatečně stanoveném pracovním postupu, který by vedl k dodržování zásad bezpečného chování na pracovišti a ochraně zaměstnanců proti pádu nebo zřícení lešení, neboť lešení neodpovídalo svým provedením návodu na montáž a konstrukce lešení po odstranění kotev ve druhém patře nebyla zajištěna proti lokálnímu i celkovému vybočení, překlopení nebo posunutí. Z uvedeného vyplývá, že stěžovateli není vytýkáno neplnění obecné povinnosti proškolení zaměstnance v oblasti bezpečnosti práce, ale je mu vytýkáno, že v daném případě nesplnil podmínky předpokládané v ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona o zajištění BOZP ve spojení s § 4 a částí VII, bod 4. písm. c) přílohy nařízení vlády č. 362/2005 Sb. Proto tuto žalobní námitka vyhodnotil krajský soud jako nedůvodnou.

K námitce týkající se nepřiměřenosti uložené pokuty krajský soud poukázal to, že stěžovateli byla udělena pokuta ve výši 170.000 Kč, ačkoliv ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce opravňovalo správní orgány uložit pokutu do výše 1.000.000 Kč. Inspektorát ve spojení se souhlasným vyjádřením k této otázce v rozhodnutí úřadu inspekce práce vyhodnotil podmínky v souladu s ust. § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce, když ohledně ekonomické situace stěžovatele vycházel z údajů obsažených ve veřejně dostupných rejstřících, z nichž zjistil, že je hospodářským subjektem vyvíjejícím činnost převážně se zaměřením na přípravné práce ve stavebnictví – stavba a pronájem lešení a tyto realizuje po celé České republice. Ze zápisu z valné hromady ze dne 26. 9. 2012 dále zjistil, že za rok 2011 vytvořil stěžovatel zisk před zdaněním ve výši 3,9 mil Kč a údaje za rok 2012 v době rozhodování neměl k dispozici. Inspektorát ve prospěch stěžovatele zohlednil, že se bezpečnosti práce věnuje, provádí školení zaměstnanců, má vypracované směrnice k zajištění minimalizace vzniku a působení rizik a že zaměstnancům poskytl osobní ochranné pracovní prostředky. Přihlédl také k tomu, že v průběhu správního řízení

pokračování

spolupracoval se správním orgánem a poskytoval mu potřebnou součinnost. Na druhou stranu správní orgán poukázal na to, že porušování právních předpisů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je považováno za velmi závažné, neboť v jeho důsledcích může dojít k ohrožení zdraví a života zaměstnanců. Byla-li stěžovateli uložena pokuta ve výši 17 % z možného zákonného rozsahu, pak ve vztahu ke skutkovým zjištěním nelze hovořit o tom, že by sankce byla uložena v nepřiměřené výši. Ostatně ani stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by prokazovaly, že uložená pokuta by mu způsobila zásadní ekonomické potíže, jak tvrdil v žalobě. Proto krajský soud neshledal důvod pro to, aby využil moderačního oprávnění ve smyslu ust. § 78 odst. 2 s. ř. s.

Návrh na dokazování výsledkem znaleců Ing. Oldřicha Dobrého a Ing. Jiřího Khola krajský soud zamítl, neboť znalecké posudky obou těchto znaleců tvoří součást správního spisu a správní orgány na základě nich rozhodovaly. Řízení před správními soudy není řízením nalézacím, nýbrž přezkumným. Listinami založenými ve správním spise se dokazování neprovádí. Proto nebyl důvod, aby znalecké posudky hodnocené ve správním řízení byly doplňovány výpověďmi jejich zpracovatelů.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž vytýkal krajskému soudu, že napadený rozsudek je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky a současně ho označil za nepřezkoumatelný, neboť je nesrozumitelný a není dostatečným způsobem přesvědčivě odůvodněn. Podle stěžovatele se krajský soud omezil jen na mechanické převzetí závěrů napadeného správního rozhodnutí, které měl přezkoumat, aniž by dostatečně reagoval na žalobní námitky. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že krajský soud nesprávně posoudil, zda bylo ve správním řízení prokázáno, že skutečně spáchal správní delikty specifikované v rozhodnutí inspektorátu. S odkazem na své žalobní námitky stěžovatel opakovaně zdůraznil, že jak ve správním řízení, tak v napadeném rozsudku nebylo zhodnoceno, že prostor demontáže lešení byl zajištěn do vzdálenosti více než 4 m, takže stěžovatel plnil nad předepsaný rámec. Ohrožený prostor byl ohraničen tyčovým zábradlím upevněným na nosných sloupcích přivázáním. V důsledku pádu lešení došlo k logickému porušení tohoto ohraničení, když tyčové zábradlí neuneslo tlak a bylo zakryto troskami lešení, které při pádu přesáhly hranici ohraničení. Po pádu lešení na místě zůstaly viditelné pouze dílčí nosné sloupky, a to v různých úhlech vertikálního postavení. Zaměstnanci stěžovatele odstranili pouze zbytky nosných sloupků ohraničení, aby zabránili potenciálnímu poranění jich samotných či dalších osob pohybujících se na místě nehody ve tmě, neboť si byli vědomi toho, že věc bude na místě šetřena Policií ČR a k odstraňování lešení tak dojde až v pozdních večerních hodinách. Tento postup jim žádný předpis nezakazoval. Tvrzení správního orgánu, jež převzal krajský soud, o absenci zajištění vyvrací rovněž znalecký posudek vyhotovený na žádost stěžovatele znalcem Ing. Jiřím Kohlem. Se závěry tohoto posudku se správní orgány vypořádávají pouze úvahou o délce dopadu trosek lešení, k čemuž však nemají žádnou důkazní oporu a nejsou k tomuto závěru kompetentní. Stěžovatel také poukázal na znalecký posudek Ing. Oldřicha Dobrého, který když byl vyzván k uvedení dalších okolností důležitých pro posouzení, uvedl, že žádné takové okolnosti neshledal. Argumentují-li správní orgány následnou kontrolou na místě stavby lešení, kdy toto již stálo, že v této době rovněž absentuje ohraničení ohroženého prostoru, tak povinnost ohraničit ohrožený prostor se vztahuje pouze na dobu montáže a demontáže lešení, nikoliv na dobu jeho užívání. Podle stěžovatele tedy k prokázání, že ohrožený prostor ohraničen nebyl, nedošlo. Považují-li správní orgány toto jednání za správní delikt, je na nich, aby své závěry podložily objektivními důkazy, což se však nestalo. Správní orgán

konstatuje jako důkaz rozhovory se zaměstnanci stěžovatele přítomnými na místě pádu lešení, kdy jim pokládal dotazy ohledně okolností případu, ale zcela nepochopitelně se nedotazoval na ohraničení. Paradoxně pak z těchto rozhovorů vyvozuje nepřítomnost ohraničení. Stěžovatel přitom disponuje čestnými prohlášeními zaměstnanců, kteří přítomnost ohraničení potvrdili. Správnímu orgánu nic nebránilo zaměřit své dokazování v tomto směru na výsledky dalších osob, např. obyvatel domu, na kterém lešení stálo, ale to se rovněž nestalo.

V případě skutku pod bodem 3) stěžovatel zdůraznil, že v rámci své činnosti vyvíjí maximální možnou snahu o zachování pracovních postupů svých zaměstnanců a jejich dodržování bezpečného chování na pracovišti. O tom svědčí jejich pravidelné proškolení v rámci lešnářské techniky a BOZP, jejich vybavení ochrannými pomůckami, jakož i návod na montáž lešení. Stěžovatel provádí pravidelné kontroly stojících staveb, montáží a demontáží lešení soudním znalcem v oboru BOZP panem Bučinou. To stěžovatel ve správním řízení prokazoval. V mezích svých možností tak činí veškerá opatření, která lze po něm spravedlivě požadovat, aby k podobným situacím nedocházelo. Není však v jeho silách zabránit excesivnímu jednání osob, jimž poskytl širokou odbornou průpravu. Jednání zaměstnance J. E. je nepochopitelným pochybením jinak zkušeného pracovníka, za které nemůže nést stěžovatel přímou odpovědnost. Podle stěžovatele správní orgány na základě provedených důkazů nezjistily skutečný stav věci a učinily tak nespolehlivé závěry o spáchání správních deliktů. Závěry krajského soudu, kdy v rozsudku nejsou zhodnoceny veškeré důkazy, všechny souvislosti, není provedeno důkladné hodnocení spolu s právním názorem, mají tak jednoznačně za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Napadený rozsudek je dále nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud nedostatečným způsobem vyložil úvahy, které jej vedly k jeho vydání. Z toho pak plyne, že rozsudek není dostatečně přesvědčivě odůvodněn, což již samo o sobě zakládá jeho nezákonnost a současně protiústavnost. S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle obsahu správního spisu byl dne 1. 6. 2012 nahlášen inspektorátu úraz lešnáře J. E. vyžadující hospitalizaci delší než 5 dní, ke kterému došlo dne 31. 5. 2012 v 17:00 h na stavbě v Mostě, ul. Zdeňka Štěpánka, blok 347, kde zaměstnanci stěžovatele prováděli demontáž dílcového svého lešení RUX o 13 polích u zadní části domu. Podle záznamu o úrazu zaměstnanec nedodržel pokyny zaměstnavatele a v rozporu s návodem na stavbu lešení a předpisy BOZP odkotvil lešení po celé délce. Při demontáži si stoupl na výložnou konzoli, čímž lešení ještě více zatížil a v důsledku toho se zřítilo. Dne 31. 5. 2012 pořídila Policie ČR na místě, kde došlo k úrazu, fotodokumentaci (celkem 19 fotografií), na které je zachycen stav zříceného lešení do přilehlého území obytného domu, na němž byla prováděna rekonstrukce fasády. Dne 12. 6. 2012 byli vyslechnuti zaměstnanci stěžovatele, kteří byli přítomni při demontáži lešení dne 31. 5. 2012 a byly s nimi sepsány záznamy o podání informací podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o inspekci práce. Lešnář J. S. uvedl, že bourání lešení si rozdělili na dvě části. První část byla bez problémů. Druhou část

pokračování

zbourali k posledním kotvám, tj. druhé podlahy lešení. Podle pracovního postupu sundali kotvy, pak udělali dvě pole a u dalšího se to stalo. Ve chvíli, kdy lešení padalo, stál k němu zády. Pak přijela sanitka, poté Policie ČR, která zajistila místo a čekalo se na posouzení znalce. Teprve poté bylo možno lešení rozebrat. Lešení bylo standardně kotvené ve 2. a 5. patře. Ve 2. patře byl kotven každý rám. Lešenář V. V. uvedl, že o postupu bourání lešení rozhodl parťák J. E. Při demontáži lešení postupovali stejně jak u první poloviny, tak i u druhé. Pak se stalo, že parťák si stoupl na konzoli a lešení se převrátilo. Lešení bylo kotveno ve 2. a 5. patře a když se zřítilo bylo kotveno ve 2. patře na rámech. Proti pádu používají úvazek. Lešenář J. E. uvedl, že druhá část lešení se bourala stejně jako první až k poslednímu ukotvení. Tam se stala jeho chyba. Ve chvíli, kdy se odkotvilo, zbourali pole a to další bylo vykonzolované. Kluk pod ním si do něj stoupl, čehož si nevšiml a taky si stoupl na konzoli. Tím lešení převážili, to se odklonilo od domu a spadlo. Při pádu spadl na balkon o patro níž. Pak už si nic nepamatuje. Kotvené bylo každé druhé patro, každý rám, byly jak dlouhé, tak krátké plus zdvojené rámy provázány trubkou se dvěma spojkami. Při montáži a demontáži lešení používají helmu, vestu, pracovní obuv. Víc není třeba. Na základě opatření Policie ČR vypracoval znalec z oboru stavebnictví Ing. Oldřich Dobrý, CSc. dne 19. 6. 2012, znalecký posudek č. 12/1047/2012 po šetření provedeném dne 31. 5. 2012 ve večerních hodinách na místě nehody. Znalec v tomto posudku odpověděl na položené otázky tak, že nebyl zásadním způsobem dodržen technologický postup demontáže lešení. V celém rozsahu výšky a délky na výšku všech podlaží bylo lešení z kotev uvolněno po začistění kotevních otvorů. Demontáž lešení tak byla zahájena až když se lešení nacházelo po odkotvení z hlediska statiky ve zcela nestabilním stavu. Jakýkoliv pohyb po lešení a jakékoliv změny jeho zatížení v důsledku zahájené demontáže vyvolávaly různé excentrické situace v uložení sloupů na podklady a neexistence kotev tak, jak ukládá návod k montáži nebylo vůbec dodrženo, zejména v tom smyslu, že ukotvení smí být odstraněno teprve tehdy, když nad ním ležící patro již bylo plně demontováno. Při demontáži lešení došlo ke zřejmému porušení technologických pravidel. Jiné další okolnosti nezjistil. Podle prezenčních listin byli proškoleni o předpisech k zajištění BOZP a požární ochrany J. E. dne 5. 2. 2012, J. S. dne 16. 4. 2012 a V. V. dne 28. 5. 2012. Podle zápisů ze dne 19. 3. 2012 a 10. 5. 2012 provedl Jan Bučina kontrolu ke zjištění celkového stavu péče o BOZP a požární ochrany mimo jiné na pracovišti v Mostě na ul. Zd. Štěpánka. V protokole o výsledku kontroly ze dne 17. 8. 2012 inspektorát konstatoval průběh úrazového děje a obsah podkladových materiálů, na základě kterých dospěl k závěru o porušení právních povinností stěžovatelem. Proti tomuto protokolu podal stěžovatel odvolání, na základě kterého inspektorát dne 15. 10. 2012 provedl přezkum podle ust. § 41 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“). Proti tomuto přezkumu podal stěžovatel námitky, které tvoří základ jeho argumentace použité v odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty. Dne 25. 4. 2013 rozhodl inspektorát o zamítnutí námitek, neboť neshledal důvod pro změnu nebo zrušení výsledku přezkoumání protokolu. Dne 27. 5. 2013 zahájil inspektorát správní řízení o správních deliktech podle ust. § 30 odst. 1 písm. q) a s) zákona o inspekci práce. Po provedeném řízení rozhodl tak, že stěžovatel jako právnická osoba 1. nezajistila, aby prostory, nad kterými se pracuje, a v nichž vzhledem k povaze práce hrozí riziko pádu osob nebo předmětů u objektu bytového domu v ulici Zdeňka Štěpánka, blok 347, Most, kde dne 31. 5. 2012 prováděla demontáž systémového lešení UNI TOP 65, výrobce MJ – Gerust GmbH, 58840 Plettenberg, byly bezpečně zajištěny, tedy porušila povinnost stanovenou v ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona o zajištění BOZP, ve spojení s nařízením

vlády č. 362/2005 Sb., – § 4 a Příloha část V. bod 1., 2 písm. c) a 3., čímž spáchala správní delikt právnických osob na úseku bezpečnosti práce podle ust. § 30 odst. 1 písm. q) zákona o inspekci práce; 2. porušila povinnost stanovenou v ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona o zajištění BOZP ve spojení s nařízením vlády č. 362/2005 Sb. – § 4 a Příloha část I. bod 4. tím, že neosadila podlahy lešení smontovaného na stavbě „Zateplení a sanace obvodového pláště, blok 347, ulice Zdeňka Štěpánka, Most“ a předané objednateli ve dnech 15. 3. 2012, 16. 3. 2012 a 20. 3. 2012 zarážkami k zabezpečení volných bočních okrajů smontované konstrukce lešení, čímž spáchala správní delikt právnických osob na úseku bezpečnosti práce podle ust. § 30 odst. 1 písm. q) zákona o inspekci práce; 3. dostatečně nestanovila pracovní postup tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci byli chráněni proti pádu nebo zřícení, neboť dočasná stavební konstrukce (lešení smontované na stavbě „Zateplení a sanace obvodového pláště, blok 347, ulice Zdeňka Štěpánka, Most) neodpovídala svým provedením návodu na montáž a vlastní dokumentaci a konstrukce lešení po odstranění kotev ve druhém patře lešení, nebyla zajištěna proti lokálnímu i celkovému vybočení, překlopení nebo posunutí, tedy porušila povinnost stanovenou v ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona o zajištění BOZP ve spojení s § 4 a Přílohou část VII. bod 4. písm. c) nařízením vlády č. 362/2005 Sb., čímž spáchala správní delikt právnických osob na úseku bezpečnosti práce podle ust. § 30 odst. 1 písm. s) zákona o inspekci práce. Za tyto správní delikty byla stěžovateli uložena podle ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce pokuta ve výši 170.000 Kč. Stěžovatelem podané odvolání bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto a rozhodnutí inspektorátu bylo potvrzeno.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou. Pokud by totiž uznal její oprávněnost, musel by zvažovat, zda je možné se meritorně zabývat ostatními stížními námitkami.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94 a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) je jedním z principů představujícím součást práva na řádný proces, jakož i právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ust. § 54 odst. 2 s. ř. s. Rozsudek je podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelný, pokud z jeho odůvodnění „*není vůbec zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu soud nepřistoupil, resp. nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele obsaženou v žalobě a proč soud subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy*“ (viz rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Nepřezkoumatelný je rozsudek také tehdy, „*opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek*“ (viz rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73), a rovněž „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (...). Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*“ jak je uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44.

pokračování

Podle Nejvyššího správního soudu není stěžovatelem důvodně namítáno, že se krajský soud omezil jen na mechanické převzetí závěrů napadeného správního rozhodnutí a nedostatečně reagoval na jeho žalobní námitky. Stěžovatelem podaná žaloba je velmi stručná a obsahuje v podstatě tři žalobní body (nepřezkoumatelnost napadeného správního rozhodnutí, bagatelizování realizovaných opatření k dodržování BOZP, protest proti výši uložené pokuty) a obecné tvrzení o nekvalitním odůvodnění napadeného rozhodnutí a o nesprávnosti a neúplnosti údajů, které se neshodují se skutečností. Krajský soud na všechny uplatněné žalobní body reagoval, v jejich rámci napadené rozhodnutí přezkoumal a uvedl i argumentaci, na základě k níž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že pro řízení o přezkoumání správního rozhodnutí platí dispoziční zásada. Soud v souladu s touto zásadou přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jak vyplývá z ust. § 75 odst. 2 věta první a §71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. S ohledem na uvedenou dispoziční zásadu tak obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu.

V další stížní námitce stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že v napadeném rozsudku nezhodnotil (v případě skutku pod bodem 1), že prostor demontáže byl zajištěn do vzdálenosti více než 4 m a že přejímal tvrzení správního orgánu o absenci zajištění, které vyvrací znalecký posudek vyhotovený na stěžovatelovu žádost znalcem Ing. Jiřím Kohlem. V tomto kontextu je nezbytné poukázat na to, že stěžovatel koncipoval předmětný žalobní bod zcela odlišně. Vytýkal v něm nepřezkoumatelnost napadeného správního rozhodnutí, kterou spatřoval v tom, že odvolací orgán ve vztahu k deliktu na úseku bezpečnosti práce v oblasti neplnění povinnosti týkající se pracoviště a pracovního prostředí, se prakticky nezabýval odvolacími důvody a „*např. zcela chybí argumentace žalovaného do bodu odvolání, jímž žalobkyně poukazuje na tvrzení správního orgánu o absenci zajištění prostor demontáže lešení, když tuto skutečnost vyvrací znalecké posudky vyhotovené znalcem Ing. Jiřím Kohlem a Ing. Oldřichem Dobrým.*“ Krajský soud proto reagoval na žalobní námitku nepřezkoumatelnosti a neměl, s ohledem na dispoziční zásadu, důvod věcně se zabývat tím, zda bylo prokázáno zajištění prostoru pod demontovaným lešením, popř. v jakém rozsahu. Proto tato stížní námitka je ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s.ř.s. nepřípustná, protože ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl.

V poslední stížní námitce, obdobně jako v žalobě, stěžovatel zdůraznil, že vyvíjí maximální možnou snahu o zachování pracovních postupů jeho zaměstnanců a dodržování bezpečného chování na pracovišti, jak o tom svědčí pravidelné proškolení, vybavení ochrannými pomůckami, návodem na montáž lešení a pravidelnými kontrolami staveb. Nijak však nekonkretizuje, v čem spatřuje v této souvislosti nezákonnost. Pouze označuje jednání jeho zaměstnance J. E. za nepochopitelné pochybení, za které stěžovatel nemůže nést přímou odpovědnost. K takto formulovanému stížnímu bodu považuje Nejvyšší správní soud za dostačující uvést, že odpovědnost za daný delikt je v zákoně o inspekci práce koncipována jako odpovědnost objektivní, tj. bez ohledu na zavinění, jak je to ostatně u správních deliktů právnických osob obvyklé (srov. Prášková, H. Základy odpovědnosti za správní delikty. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 446 s., str. 309 a násl.). V žádném případě ale nelze objektivní odpovědnost chápat jako odpovědnost absolutní.

Nebylo by možné zjednodušeně argumentovat tím, že došlo-li k úrazu, už to samo o sobě je dostatečným důkazem o tom, že právnická osoba své povinnosti zanedbala. Takový pohled by opomíjel možnost nepředvídatelného zásahu vyšší moci (např. náhlá povodeň, neočekávatelná vada materiálu) a omezené množství informací, které bývají zpravidla k dispozici v době před úrazem, tzn., že přijatá opatření se vzhledem k okolnostem mohla z objektivního pohledu jevit jako dostatečná. Jakkoliv zákon o inspekci práce neobsahuje výslovnou úpravu podobných liberačních důvodů, výše uvedená hlediska by jistě musela zohledněna, pokud by byla uplatněna, a to již s ohledem na materiální stránku deliktu. Obecné konstatování, že se jednalo o pochybení zkušeného pracovníka nemůže nijak zpochybnit správnost závěru soudu, potažmo správních orgánů.

Nejvyšší správní soud tak s ohledem na výše uvedené vyhodnotil, že rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti, a proto podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Učinil tak postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a úřadu inspekce žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu